

ELÄMYSTEN TAPAHTUMAMAAKUNTA

Oulun
kulttuuritapahtumayhdistys
ry:n kulttuuritapahtumien
kehittämishanke Pohjois-
Pohjanmaalla 2019–2021

Sisällysluettelo

TOTEUTTAJAN NIMI:.....	1
HANKKEEN NIMI JA HANKETUNNUS:	1
YHTEENVETO HANKKEESTA	1
RAPORTTI.....	2
4.1. Hankkeen tavoitteet	2
4.2. Hankkeen toteutus.....	3
4.2.1.Toimenpiteet.....	3
4.2.2. Aikataulu.....	8
4.2.3. Toteutuksen organisaatio.....	9
4.2.4. Kustannukset ja rahoitus	10
4.2.5. Raportointi ja seuranta.....	11
4.2.6. Toteutusolelutukset ja riskit	11
4.3 Yhteistyökumppanit.....	14
4.4 Tulokset ja vaikutukset	14
ESITYKSET JATKOTOIMENPITEIKSI	15

Toteuttajan nimi:

Oulun kulttuuritapahtumayhdistys ry.

Hankkeen nimi ja hanketunnus:

Elämysten tapahtumamaakunta -hanke, 93336

Yhteenveto hankkeesta

Hankkeen tavoitteena oli kehittää kulttuuritapahtumia ja vahvistaa niiden toimintaa Pohjois-Pohjanmaan alueella niin, että tapahtumien ympärille oli mahdollista syntyä lisää pysyvää liiketoimintaa. Hankkeessa koottiin yhteistyöhön tapahtumajärjestäjät ja maakunnan yritykset, joiden toimintaan liittyi tai jota oli mahdollista laajentaa tapahtuma-alalle, kuten matkailupalvelujen tarjoajat, ravintolat, tekniikkaa tarjoavat yritykset, rakennus- ja siivouspalvelut. Hankkeessa hankittiin tietoa maakunnan maineesta, medianäkyvyydestä, tapahtumien tärkeimmistä kehittämiskohteista ja kohderyhmistä. Hankkeessa järjestettiin koulutuksia, verkostoitumistapaamisia, tehtiin kävijäkyselyjä, mediaseurantaa ja opintomatkoja muihin maakuntiin ja Eurooppaan. Hankkeessa tehtiin myös livestriimi-lähetyksiä Pohjois-Pohjanmaan paikkakunnilta. Lähetyksissä käsiteltiin ja esitettiin pohjoista kulttuuria.

Hankkeen toteuttaja Oulun kulttuuritapahtumayhdistys on vuonna 2010 perustettu alueen kulttuuritapahtumien kehittäjäorganisaatio. Yhdistys koordinoi elokuisia Oulun juhaviikkoja ja tarjoaa tuotantopalveluja myös laajemmin kulttuuritapahtumille. Hanketoiminnalla yhdistys palvelee kulttuuritoimijoita koko Pohjois-Pohjanmaalla.

Hankkeen osarahoittajina olivat yhteistyökunnat Oulu, Haapavesi, Oulainen, Raahe, Ii ja Taivalkoski. Hankkeessa oli runsaasti yhteistyökumppaneita: Pohjois-Pohjanmaan yrittäjät, Oulu2026-hanke, Pohjoisen Audiovisuaaliset Ammatilliset ry, BusinessOulu, Euroopan kestävin

kulttuuripääkaupunki -hanke, Oulun kaupunki, Edinburgh Fringe Festival, tapahtumajärjestäjien ja yritysten verkosto (163 jäsentä), Oulun kulttuurikasarmi, Tila ry ja Kaleva.

Hankkeen kokonaiskustannukset olivat 175 777,42 euroa. Kuntia laskutettiin 19 090,80 euroa. EU:n maaseuturahaston rahoitusta haetaan 156 686,62 euroa ja loppumaksatuksen jälkeen vielä lomapalkkojen osuus (arvio 1700 euroa). Ne tulevat maksuun kesäkuussa 2022. Toteutuneet kustannukset asettuvat hyvin lähelle hankehakemuksessa arvioituja kustannuksia.

Yhdistyksen ylläpitämä alueellinen tapahtumajärjestäjien ja yritysten verkosto kasvoi hankkeen aikana 38 tapahtumajärjestäjällä ja yrittäjällä Pohjois-Pohjanmaan alueelta. Hankkeen lopuksi verkostoon kuului 68 kunnan tai kaupungin työntekijää, 63 yhdistyksen työntekijää ja 32 yrittäjää, yhteensä 163 jäsentä. Verkostotapaamisiin ja koulutuksiin osallistui yhteensä 297 henkilöä. Mediaseurantaa tehtiin 35 tapahtumalle ja kävijäkyselyjä 22 tapahtumalle. Norjan opintomatkaan osallistui 14 tapahtumajärjestäjää. Kolmea lähetystä seurasi suorana Youtubessa ja Facebookissa yhteensä 1084 ihmistä, ja lisäksi lähetyksistä tehdyillä materiaaleilla tavoitettiin somessa noin 25 000 ihmistä. Kunnissa järjestettäviin verkosto- ja yhteistyötapaamisiin osallistui noin 50 henkilöä. Kalevan Yhteisöt -palstalle kirjoitti hankkeen koordinoimana seitsemän tapahtumajärjestäjää.

Yhdessä BusinessOulun kanssa toteutettu alueen kulttuuritapahtumien tunnettuus -kysely toimi kulttuuritapahtumien työkaluna löytämään tutkitusti tärkeimmät kehittämiskohteet. Se myös sai huomiota mediassa ja sai aikaan keskustelua kulttuuritapahtumien roolista maakunnassamme.

Hankkeen määrälliset tavoitteet saavutettiin. Laadullinen palaute hankkeen toimiin osallistuneilta oli positiivista ja sisällöt koettiin hyödyllisiksi. Etukäteen vaikeaksi tiedetty yrittäjien saaminen mukaan kehittämishankkeisiin oli työlästä. Hankkeessa kuitenkin otettiin suoria kontakteja yrittäjiinkin henkilökohtaisilla tapaamisilla. Osa yrittäjistä osallistui myös hankkeen tapahtumiin ja koulutuksiin.

Raportti

4.1. Hankkeen tavoitteet

- Kehittää kulttuuritapahtumia ja vahvistaa niiden toimintaa Pohjois-Pohjanmaalla
- Synnyttää tapahtumien ympärille liiketoimintaa
- Saada tapahtumakenttä ympärivuotiseksi
- Saada tapahtumajärjestäjät ja maakunnan yritykset (esim. matkailupalvelujen tarjoajat, ravintolat, tekniikkaa tarjoavat yritykset, rakennus- ja siivouspalvelut) yhteistyöhön.

Hanke toteutti Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman strategista painopistettä monipuolistaa maaseudun elinkeinoja ja parantaa työllisyyttä kehittämällä yritysten kilpailukykyä, uutta yrittäjyyttä ja yritysten verkostoitumista. Hanke edisti maaseutuohjelman tavoitetta lisätä yhteistyötä maaseudulla sekä monipuolistaa maaseudun yritystoimintaa ja parantaa työllisyyttä ja palveluja.

Pohjois-Pohjanmaan maaseutustrategia 2014–2030: Maaseutustrategian SWOT-analyysiin peilaten hanke vahvisti edelleen alueen vahvuuksia. Tapahtuma-alan kehittäminen ja ammattimaistaminen nosti alueen omaleimaista kulttuuritarjontaa esille koko maakunnan alueella ja laajemminkin valtakunnallisesti.

Maaseutustrategiassa mainittuihin uhkiin ja heikkouksiin hanke vastaa vahvistamalla erilaisia alueita. Tapahtumien houkuttelevuuden kannalta keskeistä on omaperäisyys. Sijainti maaseudulla syrjässä tai muuten erikoisessa paikassa on tapahtuma-alalla markkinointimahdollisuus ja houkutteleva tekijä. Hankkeella alueiden erityispiirteistä tehtiin vetovoimatekijöitä ja verkoston tiivistyessä eri tapahtumat pystyivät löytämään omat vahvuutensa verrattuna muihin, sekä löytämään erottautumiskeinot ja omat kohderyhmänsä. Tapahtuma-alan järjestäytymisellä tavoiteltiin myös kasvukeskusten asukkaiden liikkuvuutta maaseutualueille päin. Lähimatkailu omassa tai naapurimaakunnassa on kestävä kehitystä.

Hanke tuki maaseutustrategiassa määriteltyä maaseudun visiota lisäämällä hyvinvointia ja elinympäristön laatua tapahtumia ja kulttuuria vahvistamalla, tukemalla maakunnan eri alueiden elinvoimaa ja yrittäjyyttä ja edistämällä tapahtuma-alan toimijoiden yhteistyötä ja vuorovaikutusta koko maakunnan alueella.

Maaseutustrategian painopisteistä hanke liittyi asumiseen, saavutettavuuteen ja kulttuuriin, sekä yrittäjyyden ja työntekemisen kehittämiseen ja välillisesti myös matkailuun.

Hanke edisti myös matkailuyrittäjien asemaa, kun matkailijoita houkutteleva tapahtumatarjonta tuli näkyvämmäksi koko maakunnan alueella ja sen ulkopuolella verkoston yhteistyöllä ja kanavan kautta. Vahvistuva tapahtumatarjonta houkuttelee enemmän kävijöitä, joille matkailuyrittäjät voivat tarjota palveluja varsinaisen tapahtumahetken ympärille ja tapahtumapaikan ympäristössä matkan varrella.

Verkostotoiminnalla parannettiin kaikkien alojen tietoa toistensa tekemisistä, mikä avaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia tai entisten laajentamista.

4.2. Hankkeen toteutus

Tässä osiossa käydään läpi hankkeen käytännön toteutus. Osiossa käsitellään hankkeen toimenpiteet, aikataulu, toteutuksen organisaatio, kustannukset ja rahoitus, raportointi ja seuranta, toteutusoletukset ja riskit, yhteistyökumppanit ja tulokset ja vaikutukset.

4.2.1. Toimenpiteet

Hankkeessa toteutuivat suunnitellusti seuraavat toimenpiteet:

Koulutukset ja verkostoitumistapaamiset

- Some-viestintä, erityisesti Facebook 25.9.2019
- Erilaiset rahoitusmallit ja -lähteet, yhteistyössä Oulu2026-hanke 13.11.2019
- Lisää rahoituslähteitä ja hakemuksen tekoa, yhteistyössä Pava ry 18.1.2020

- Live-striimin teko 26.5.2020 (verkossa)
- Mobiilivideon teko 28.5.2020 (verkossa)
- Kestävä kehitys tapahtumissa -sarja, yhteistyössä Oulun kaupungin Euroopan kestävin kulttuuripääkaupunki -hanke 10.–11.11.2020 (verkossa)
- Yhteistyössä BusinessOulun kanssa, Miten tuottaa onnistunut virtuaalitapahtuma - tapahtumajärjestäjän valmennusohjelma joulukuu 2020 – tammikuu 2021(verkossa)
- Digitaalinen saavutettavuus 14.4.2021 (verkossa)
- Kulttuurin kuvaaminen -työpaja 18.5.2021

Koulutuksissa oli vuonna 2019 osallistujia 82, vuonna 2020 184 ja vuonna 2021 31 henkilöä, yhteensä 297 henkilöä.

Koronan takia tapahtumia siirrettiin verkkoon ja myös tapahtumien sisältöjä muokattiin akuuttiin tilanteeseen tarvittaviin aiheisiin.

Erilliset verkostoitumistapaamiset

Hanke oli mukana herättämässä henkiin Luovat vohvelit -kulttuuriverkostoitusryhmää, joka on avoin kaikille alueella toimiville kiinnostuneille. Luovat vohvelit -tapaamisia järjestettiin Oulussa vuosina 2019 ja 2020 yhteensä neljä. Kaksi tapaamisista oli Tapahtumatalolla, yksi järjestettiin yhteistyössä Kulttuurikasarmien kanssa ja yksi Pikisaaren Urban Culture -hankkeen ja Kulttuurikiihdyttämö Tilan kanssa. Korona päätti tapaamiset. Virtuaalisia vapaamuotoisia tapaamisia testattiin, mutta ne eivät kiinnostaneet verkostoa.

Tapahtumajärjestäjien ja yrittäjien yhteistapaamiset kunnassa/etätapaamiset

Hanke oli mukana Pohjois-Pohjanmaan kuntien, tapahtumajärjestäjien ja yrittäjien tapaamisissa Pudasjärvellä, Kuusamossa, Iissä ja Oulaisissa. Tapaamisiin osallistui arviolta yhteensä 50 tapahtumajärjestäjää, yritystä ja kunnan edustajaa. Tapaamiset ehdittiin tehdä paikan päällä. Hankkeen verkostoon kuului kesäkuussa 2021 167 tapahtumajärjestäjää ja yrittäjää Pohjois-Pohjanmaan alueella.

Kävijäkyselyt ja mediaseuranta

Hanke teki mediaseurantaa 35 tapahtumalle ja kävijäkyselyitä 22 tapahtumalle Pohjois-Pohjanmaan alueella. Tapahtumat olivat sekä kunnan, yhdistysten että yritysten järjestämiä.

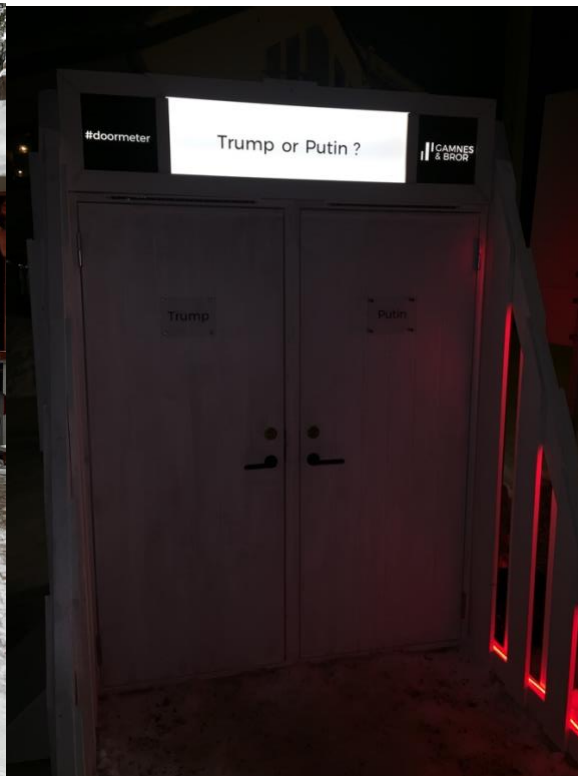
Opintomatkat

Hankkeen työntekijät osallistuivat syksyllä 2019 Finland Festivalin festivaalipäiviin Helsingissä sekä Nordic Baltic Festival Platform -konferenssiin Latviassa. Konferenssin aiheina olivat esteettömyys, miten tehdä tapahtumasta astetta parempi, kestävä kehitys tapahtumissa, strateginen suunnittelu ja yleisötyön kehittäminen. Tapaamisista virisi ideoita hankkeen omiin koulutuksiin ja verkostotyöhön sekä kontakteja kansainvälisiin verkostoihin.

Helmikuussa 2020 hanke järjesti opintomatkan Norjan Kirkenesiin Barents Spektakel - monitaidefestivaaleille. Osallistujat solmivat opintomatkalla uusia suhteita pohjoismaisiin kulttuuritoimijoihin julkisella ja kolmannella sektorilla, tapasivat esiintyjä, kokivat käytännössä maiden (Norja, Ruotsi, Suomi, Venäjä) rajojen yli toimivan kulttuuriyhteistyön.

Matkaan osallistui 14 kulttuurialan toimijaa. Osallistujat oppivat Barents Spektakel - monikulttuurifestivaaliin tutustumisen myötä miten voi onnistuneesti järjestää kulttuurifestivaalin keskellä talvea pienellä ja etäisellä paikkakunnalla, verkostoituivat pohjoismaisten kulttuuritekijöiden ja artistien kanssa ja tutustuivat Norjan kulttuurirahoitukseen. Lisäksi osallistujat tutustuivat rajojen yli tehtävään kulttuurivaihtoon ja lisäsivät sen merkittävyyden ymmärtämistä muun muassa kansallisten suhteiden ja kansallisen turvallisuuden edesauttajana.

Opintomatkan yhteinen ohjelma ja vierailut:

1. Pe 14.2.2020 tapaaminen ja keskustelu The Norwegian Barents Secretariatin kanssa. Säätiö tukee ja rahoittaa Norjan ja Venäjän välistä kulttuurivaihtoa ja yhteistyötä. Tapasimme Säätiön apuraha-asiantuntijan ja neuvojan Margarethe Alnesin.
2. Pe 14.2.2020 tapaaminen ja keskustelu norjalaisen Artic Arts -festivaalin festivaalijohtaja Ragnheiður Skúladóttirin kanssa. Monitaiteellinen festivaali on toiminut 55 vuotta Norjan Harstadissa. Viikon kestävän festivaalin aikana pienen kaupungin väkiluku kolminkertaistuu.
3. La 15.2.2020 Teatteriesitys *Lost in the Horizon* ja keskustelu Samovar Theater-teatteriyhdistyksen edustajan, näyttelijöiden ja ohjaajan kanssa. Samovar Theater on toiminut Kirkenesissä 30 vuotta ja kiertänyt yli 10 maassa sekä norjalaisella esiintyjäkaartilla että kansainvälisen yhteistyön tuloksena syntyneillä teatteriproduktioilla. Teatterilla on lapsille suunnattu teatterin koulutusohjelma ja 2012 rakennetut vakuuttavat toimitilat.

Ennalta sovittujen yhteisten vierailujen lisäksi matkan osallistujat olivat sopineet omien kiinnostusten kohteidensa mukaan tapaamisia.

Pohjois-Pohjanmaan kulttuuritapahtumien tunnettuus -tutkimus

Hanke teetti BusinessOulun tapahtumatiimin ja Artic Pulse -hankkeen kanssa toukokuussa 2020 mainetutkimuksen, jossa selvitettiin Pohjois-Pohjanmaan kulttuuritapahtumien tunnettuutta, vetovoimaa ja yleisiä asenteita kulttuuria kohtaan.

Tutkimuksen kohderyhmän muodostivat 16–79-vuotiaat suomalaiset. Tiedonkeruu toteutettiin Taloustutkimuksen internetpaneelissa toukokuussa 2020. Vastaajia on kaikkiaan 823 kpl, joista

Pohjois-Pohjanmaalta 177. Kokonaisvastaajamäärällä noin 800 kpl tulosten tilastollinen virhemarginaali on keskimäärin noin +-3 prosenttiyksikköä.

Tutkimuksessa selvisi, että lähes kolme neljästä suomalaisesta suhtautuu myönteisesti taiteeseen. Kahdeksan kymmenestä näkee kulttuurin ihmisten hyvinvointia edistävänä asiana. Yli seitsemän kymmenestä kokee, että kulttuuri on tärkeää kaupunkien ja kuntien maineelle ja luo mahdollisuuksia ja lisätuloja sekä niille että alueen elinkeinoelämälle.

Yhtä moni kokee myös, että kulttuuri on yhteisöllinen, ihmisten välistä ymmärrystä lisäävä asia. Kuusi kymmenestä suomalaisesta on ylpeä suomalaisen kulttuurin tasosta ja kokee, että kulttuuri luo heille juhlan hetkiä.

Puolet suomalaisista kokee, että kulttuuri on oleellinen osa heidän identiteettiään tai arkeaan tai että kulttuurin opetusta pitää lisätä koulussa. Neljä kymmenestä on sitä mieltä, että kulttuurin pitäisi pääsääntöisesti olla kaikille ilmaista. Alle joka viides kokee, että kulttuuri on pääosin taloudellinen rasite kaupungeille ja kunnille. Vain joka kymmenes on sitä mieltä, että kulttuuri on elitististä tai että se kuuluu vain eliitille.

Nuorimmat vastaajat kokevat kulttuurin vaikutuksen hyvinvointiin ja kuntamaineeseen tärkeänä. Heille kulttuuri on myös osa arkea ja he ovat muita useammin sitä mieltä, että kulttuurin pitäisi olla ilmaista. Naiset suhtautuvat kulttuuriin suopeammin kuin miehet. Suosituimpia kulttuurimuotoja ovat elokuvat, julkinen taide, muut kuin taidemuseot, kevyen musiikin konsertit ja keikat sekä taidemuseot.

Pohjois-Pohjanmaata ei tunneta kulttuurimaakuntana, osoittaa toukokuussa tehty kulttuuriasenteita ja Pohjois-Pohjanmaan kulttuuritapahtumien mainetta tarkasteleva tutkimus. Kun suomalaisilta kysyttiin, onko Pohjois-Pohjanmaa kiinnostava kulttuurimaakuntana, vain 16 % vastasi myöntävästi. Kuitenkin kun vastaajalle lueteltiin lista paikallisista kulttuuritapahtumista, maakunnan kiinnostavuus kasvoi huomattavasti, ja vastaajista 37 % vastasi myöntävästi.

Pohjois-Pohjanmaan kulttuuritapahtumista on useimmin saatu valtakunnallisesti tietoa lehtijutuista, kaverilta ja radiosta. Lisäksi pohjoispohjalaiset saavat tapahtumista tietoa mainoksista. Neljä kymmenestä sanoo, ettei ole saanut tietoa mistään, tai ei osaa ottaa asiaan kantaa. Kyselyssä korostuikin toive saada tietoa tapahtumista.

Kiinnostavimmiksi tapahtumiksi valtakunnallisesti (halukkuus vieraila, kun tapahtuma järjestetään seuraavan kerran) nousevat Qstock, Suomipop-festivaali, Kalajoen juhannus, Ilmakitaransoiton MM-kisat, Nallikari Snow Fest, Bättre Folk, Kalajoen Venetsialaiset, Oulun Taiteiden Yö, Oulun Pride ja Päätaloviikko. Pohjoispohjalaiset itse nostavat kiinnostavimpien listalle myös Lumo Light Festivalin, Oulun Päivät, Koiteli Elää -festivaalin sekä The Irish Festival of Oulun.

Myös tietoisuus Oulun kulttuuripääkaupunkihausta on melko vähäistä Pohjois-Pohjanmaan ulkopuolella. Vain 14 % suomalaisista tiesi, että Oulu on hakemassa Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vuonna 2026. Pohjoispohjalaisista sentään 63 % tiesi hausta toukokuussa.

Tuloksista uutisoitiin kesä- ja elokuussa 2020.

Yhteistyö Kalevan yhteisöt -sivuston kanssa

Hankeella oli kevättalvella 2020 yhteistyö Kalevan Yhteisöt-sivun kanssa. Pohjois-Pohjanmaan kulttuuritapahtumista ja -toimijoista julkaisun sivuille kirjoitti helmi- kesäkuussa seitsemän: Oulun Vanha Musiikki -festivaali, Bättre Folk, Art li Biennaali, Kempeleen kunnan Vanhan Ajan viikko, Yli-lin Kierikkikeskus, Muhoksen Koivu ja tähti- tapahtuma, Oulun Design-tori ja Elojazz.

Pohjoinen kulttuurivirta -kanavan lähetykset

Koronasta johtuen hanketoimintaa muokattiin rahoittajan suostumuksella syksyllä 2020 niin, että hanke pilotoi Pohjoinen kulttuurivirta -kanavan suorina lähetyksiä kolmelta eri paikkakunnalta Pohjois-Pohjanmaan alueelta. 16.10.2020 Haapavedeltä, aiheena oli tapahtuman järjestäminen pienellä paikkakunnalla, 1.12.2020 Oulaisista, aiheena tv- ja elokuvatuotannot Pohjois- Suomessa ja 26.2.2021 Raahesta, aiheena teollisen kaupungin kulttuuristaminen ja Raahen kulttuurielämä. Lähetykset ovat katsottavissa osoitteessa www.pohjoinenkulttuurivirta.fi.

4.2.2. Aikataulu

4-6/2019

- projektikoordinaattorin rekrytointi ja perehdytys
- hankkeen sidosryhmien kerääminen: yhteystietojen päivittäminen, uusien yrityskontaktien solmiminen
- hankkeen aloituksesta viestiminen sidosryhmille
- kävijäkyselyiden aiempien tulosten analysointi ammattilaisen avulla ja kyselyiden toteutus yhdessä tapahtumajärjestäjien kanssa

7-9/2019

- kävijäkyselyjen toteutus ja analysointi yhdessä tapahtumajärjestäjien kanssa
- 1 verkostotapaaminen, facebook-markkinointi
- mediaseurannan aloittaminen

10-12/2019

- mediaseurannan analyysit
- opintomatka hankehenkilökunta, Latvia
- 2. verkostotapaaminen, rahoitus, marraskuu
- Festivaalipäivät (Finland Festivals, Helsinki)

1-3/2020

- 3. verkostotapaaminen, rahoitus, Pava ry:n kanssa yhteistyössä
- opintomatka Barents Spektakeln, Norja
- mediaseurannan analyysit
- tunnettuus-tutkimuksen teettäminen Taloustutkimus, yhteistyössä BusinessOulu ja Oulun kaupungin Arctic Pulse -hanke.

4-6/2020

- 4. koulutus/webinaari: Live-stiimin teko
- 5. koulutus/webinaari: Videon teko
- kävijäkyselyjen toteutus yhdessä tapahtumajärjestäjien kanssa
- tunnettuus- tutkimuksen tuloksista viestiminen
- kolumnit ja kirjoitukset Kalevan Yhteisöt -sivuille
- mediaseurannan analyysit

7-9/2020

- kävijäkyselyjen toteutus yhdessä tapahtumajärjestäjien kanssa
- mediaseurannan analyysit

10-12/2020

- 6. koulutus/webinaari: Kestävä kehitys tapahtumissa
- 1. lähetys Haapavesi 16.10.2020 aiheena tapahtumien järjestäminen pienellä paikkakunnalla
- 2. lähetys Oulainen 1.12.2020. aiheena elokuva- ja tv-tuotannot Pohjois-Pohjanmaalla
- 7. koulutussarja yhteistyössä BusinessOulun kanssa: Miten tuottaa onnistunut virtuaalitapahtuma -tapahtumajärjestäjän valmennusohjelma

1-3/2021

- 3. lähetys, Raahen. 26.2.2021 ja Kulttuuri on terästä -lähetys

4-6/2021

- 7. verkostotapaaminen/webinaari 1.4., aiheena digitaalinen saavutettavuus
- 8. verkostotapaaminen/koulutus 18.5., aiheena kulttuurin kuvaamistyöpaja
- loppukysely verkostolle
- loppuraportti

4.2.3. Toteutuksen organisaatio

Oulun kulttuuritapahtumayhdistys ry.

Vuonna 2010 perustettu Oulun kulttuuritapahtumayhdistys koordinoi Oulun juhlatapahtumaverkoston toimintaa ja kehittää tapahtuma-alaa ja yhteistyötä Oulussa ja muualla

maakunnassa. Yhdistyksen toiminnan yhtenä osana on elokuisen Oulun juhlatapahtumaverkoston yhteistuotantojen, viestinnän, markkinoinnin ja tuottajaresurssien koordinointi ja Oulun juhlatapahtumaverkoston -brändin rakentaminen. Yhdistys tuottaa myös omia tapahtumia, merkittävimpänä Oulunsalo Soi -kamarimusiikkifestivaali.

Yleisölle näkyvin osa on Oulun juhlatapahtumaverkoston yhteisviestintä, mutta laajemmat tapahtuma-alan kehittämistehtävät ovat yhtä merkittävässä roolissa yhdistyksen toiminnassa. Oulun juhlatapahtumaverkoston toimintamalli festivaaliverkostona on Pohjois-Suomessa ainutlaatuinen.

Tuottajapalvelut ja -sparraus, monialainen hanketoiminta ja sisältökonseptointi ammattimaistavat alaa maakunnassa ja luovat myös taiteen tekijöille uusia alustoja. Yhdistys on merkittävä tapahtuma-alan kehittäjäorganisaatio ja hanketoimija.

Yhdistyksellä on kolme kokopäiväistä työntekijää sekä osa-aikaisia työntekijöitä ja kausityöntekijöitä. Yhdistyksen taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset ovat vakaat. Yhdistys on ollut Oulun kaupungin kulttuuripalvelujen sopimuskumppanina vuodesta 2012 lähtien. Yhdistys saa festivaaliavustusta Opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Yhdistys myy tuottajapalveluja eri yhdistysten festivaalituotantoihin. Yhdistys on Finland Festivalsin jäsen.

Hankeessa työskenteli projektikoordinaattori 85 % työajalla, yhdistyksen toiminnanjohtaja 15 prosentin työajalla ja yhdistyksen rahastonhoitaja 10 % työajalla. Useamman yhdistyksen työntekijä osallistuminen hankeeseen takasi tiedonkulun eri verkostojen välillä ja toisaalta myös hankkeen aikana rakennetut kontaktit ja kerätty tietotaito pysyi yhdistyksen sisällä yhteisenä kokemuksena, eikä lähtenyt hankkeen päätyttyä vain projektikoordinaattorin tietona yhteisöstä pois. Hankehallinnon näkökulmasta jaetusta työajasta koitui toki työtä ja monimutkaista työajan ja lomapalkkojen laskentaa.

Lisätietoja: www.oulunkulttuuritapahtumayhdistys.fi

4.2.4. Kustannukset ja rahoitus

Kuntarahoitus ja EU:n rahoitus:

Henkilöstökustannukset 30.6.2021 mennessä olivat kokonaisuudessaan 95 025,09. Tästä puuttuu vielä kesällä 2022 maksettavat loma-ajan palkat ja lomarahat noin 1700 euroa. Muihin kuluihin meni 53 646,81 euroa. Muut kustannukset sisälsivät budjetin mukaisesti ostopalveluja (kouluttajien ja puhujien palkkiot sekä tekniset palvelut lähetyksille), esiintymiskustannukset koulutuksissa ja lähetyksissä, kouluttajien ja esiintyjien matkakustannukset sekä tilavuokrat, viestintäkustannukset (mm. verkkosivut) ja hallinnon ostopalvelut. Ostopalveluihin lisättiin koronan takia lähetyksen kustannukset muutoshakemuksella syksyllä 2020. Lisäksi hankkeen kuluihin kuuluu flatrate-osuus, 24 % henkilöstökustannuksista.

Hankkeen kokonaiskustannukset 30.6.2021 mennessä olivat 175 777,42 euroa. Kuntia laskutettiin 19 090,80 euroa. EU:n maaseuturahaston rahoitusta haetaan 156 686,62 euroa ja loppumaksatuksen jälkeen vielä lomapalkkojen osuus (arvio 1700 euroa). Ne tulevat maksuun kesäkuussa 2022.

Hankehakemuksen talousarviossa kokonaiskustannuksiksi oli arvioitu 181 828,48 euroa, joten hankkeen kustannukset ovat hyvin lähellä etukäteen arvioitua huolimatta toimintaympäristön rajusta muutoksesta hankkeen aikana. Hankesuunnitelman, toteuttavan organisaation ja rahoittajan joustavuus mahdollistivat hankkeen toimintojen muokkaamisen ja suuntaamisen uudelleen koronakriisin puhjettua.

4.2.5. Raportointi ja seuranta

Hanketta seurasi ja ohjasi ohjausryhmä, joka kokoontui kahdeksan kertaa. Ohjausryhmän jäsenet olivat: Kulttuurituottaja Tuula Aitto-oja, Oulaisten kaupunki, kulttuurituottaja Heli Paaso-Rantala, Taivalkosken kunta, vastaava tuottaja Jetta Huttunen, Iin Kulttuurikauppila, tuottaja Jarkko Halunen, BusinessOulu, Maaseuturahaston kehittämisen asiantuntija Kukka Kukkonen, Maaseuturahasto, kulttuuripalvelupäällikkö Piritta Rossi, Raahen kaupunki, yhteyspäällikkö Sari Reinikainen-Laine, Pohjois-Pohjanmaan yrittäjät ja toiminnanjohtaja Pirjo Karjalainen, Haapavesi Folk Music Festival. Ennen koronaa ohjausryhmän kokoukset pidettiin ohjausryhmän jäsenten omilla paikkakunnilla, joissa käytiin tutustumassa paikallisiin kulttuuri-toimijoihin ja -tiloihin.

Hankeessa tehtiin alueen kulttuuritapahtumatoimijoille alkukysely, jossa pyydettiin kertomaan koulutuksen, mediaseurannan ja kävijäkyselyiden tarpeesta. Hankkeen loputtua verkostolle tehtiin myös palautekysely. Alkukyselyyn vastasi yhdeksän tapahtumajärjestäjää. He pyysivät koulutusta muun muassa markkinoinnista, somesta, rahoituksesta, sponsoriyhteistyöstä. Lisäksi he toivoivat verkostoitumistapaamisia toisten tapahtumajärjestäjien kanssa.

Hankkeen loppukyselyyn vastasi kuusi henkilöä. Tulosten mukaan osallistujat käyttivät hankkeen toiminnoista eniten koulutuksia/verkostotapaamisia, mediaseurantaa, tunnettuustutkimuksesta ja kanavan lähetyksiä. Vastaajien mielestä hanke onnistui parhaiten verkostotapaamisissa, kanavan lähetyksissä, mediaseurannoissa ja Kalevan kanssa tehdyssä yhteistyössä.

4.2.6. Toteutusoletuksien ja riskien

1. Tapaamisten järjestäminen : 4-6 kertaa vuodessa järjestettävien tapahtuma-alan verkostoitumistapaamiset, jotka on tarkoitettu tapahtumajärjestäjille ja tapahtuma-alan yrityksille sekä potentiaalisille tapahtuma-alalle palveluja tarjoaville yrityksille. Tapaamisissa paneudutaan muun muassa ajankohtaisiin alan kysymyksiin, kutsutaan ulkopuolisia asiantuntijoita sekä vaihdetaan tietoa verkoston jäsenten kesken hyvistä tapahtumakäytännöistä, ideoidaan uusia sisältöjä yhdessä, sovitaan yhteismarkkinoinnista ja koordinoitaan tapahtumien sisältöjä ja ajankohtia kaikkien hyödyksi.

Tapaamisia järjestetään ympäri maakuntaa. Näin tapaamisissa tutustutaan myös muiden tapahtumien olosuhteisiin ja palveluihin. Tapahtumiin kutsutaan yritysten ja tapahtumajärjestäjien lisäksi alueen päättäjiä ja mahdollisia rahoittajia, jotta yhteistyö muodostuisi mahdollisimman mutkattomaksi.

Ennakoidut riskit toteutuksessa: Verkoston jäsenten aktiivisuuden hiipuminen, jos osallistujat eivät näe hyötyä verkostosta itselleen muiden kiireiden keskellä. Riskiä vähennetään kuuntelemalla verkostoa sen tarpeista, mutta myös toimimalla edelläkävijänä haastelemalla uusia tulevaisuuden

trendejä ja tuomalla niitä ja kiinnostavimpia asiantuntijoita verkoston ulottuville sekä viestimällä aktiivisesti verkoston tapaamisten tuloksista.

Lopputulokset: Tapaamiset saatiin alkuun hyvin, mutta puoleessa välissä hanketta korona siirsi kaiken verkkoon. Tartuntatautiriskiä hankesuunnitelmassa ei osattu ennakoida lainkaan. Verkon kautta saatiin tarjottua laadukkaita sisältöjä verkostolle. Jo aikaisemmin aktiiviset osallistujat saatiin niihinkin hyvin mukaan ja maantieteelliset esteet myös poistuivat. Sen sijaan uusien toimijoiden ja erityisesti yrittäjien mukaan saaminen virtuaalisin työkaluin on vaikeampaa, tarvittaisiin kasvokkain kohtaamista. Jossain vaiheessa osallistujia saattoi alkaa vaivata jo webinaariähky. Lisäksi osallistujien verkostoituminen keskenään webinaareissa on erittäin vaikeaa.

Hankkeessa järjestettiin yhteensä kahdeksan koulutusta/kulttuurituottajien verkostotapaamista, yksi kuntatoimijoiden, tapahtumajärjestäjien ja yrittäjien live-tapaaminen Oulaisissa sekä yksi etätapaaminen kunnan, tapahtumajärjestäjien ja yrittäjien kesken lissä. Lisäksi hanke oli mukana järjestämässä Oulun juhlatuokkien Luovat vohvelit -tapaamisia, joissa tapahtumatuottajat ja kulttuuriväki verkostoitui vapaasti Oulun eri kulttuuritoimijoiden tiloissa. Koronan takia koulutukset ja verkostoitumistapaamiset siirtyivät nettiin, jolloin varsinaista vapaata verkostoitumista ja luonnollisia kohtaamisia eri toimijoiden kesken ei syntynyt.

2. Tilastojen ja tiedon järjestelmällinen hankkiminen, analysointi ja toiminnan suunnittelu:

Hankkeessa etsitään toimiva tapa kerätä, analysoida ja hyödyntää tapahtumien kävijäkyselyitä, mediaseurantaa ja muuta tilastotietoa sekä alueen mainetta ja tunnettuutta. Tapahtumatoimialan kehittämisessä olennaista on tietää nykytilanne ja kaikkein tehokkaimmat kohdat parantaa käytäntöjä. Hankitaan kunnan välineet ja taidot toimijoille tiedonkeruuseen. Tapahtumat ovat tehneet kävijäkyselyitä aikaisemminkin, mutta nyt uutena mukaan tuodaan tiedonkeräyksen lisäksi sen jatkoanalysointi. Tiedon analysointiin ja sen perusteella tehtävään palvelumuotoiluun ostetaan asiantuntemusta. Uutta tietoa haetaan myös mediaseurannalla, tekemällä maakunnan tapahtumien mainetutkimus sekä markkinatutkimusta Pohjois-Euroopassa.

Riskit toteutuksessa: Tieto jää hyödyntämättä tai se kerätään huolimattomasti, jolloin se ei ole relevanttia. Riskiä vähennetään ostamalla asiantuntijapalvelua analysoimaan tietoja verkoston kanssa ja yhtenäistämällä ja ammattimaistamalla tiedonkeruukäytäntöjä ammattilaisten ohjeistuksilla ja selkeällä toimenpidesuunnitelmalla.

Lopputulokset: Hankkeessa tehtiin kävijäkyselyt 22 tapahtumalle. Summa jäi alhaiseksi koronan takia, sillä 2020 ei tapahtumia juurikaan järjestetty, ja virtuaalitapahtumien palautekyselyihin ei saatu juurikaan vastauksia. 2021 tapahtumien määrä oli edelleen alhainen ja kävijämäärät rajattuja. Kävijäkyselyin liittyen ei näin ollen järjestetty erillistä palvelumuotoilukoulutusta ja analyysia alkuperäisen hankesuunnitelman mukaisesti, koska saatu tieto ei ollut riittävän laajaa.

Mediaseurantaa hankkeessa tehtiin 35 tapahtumalle. Jokaisen tapahtuman tuottaja sai mediaseurantaraportin joka viikon maanantai, jos tapahtuma oli mainittu mediassa tai somessa. Tuottaja sai myös joka kolmas kuukausi koosteen tapahtuman maininnoista mediassa. Koronasyistä näistäkin tuloksista ei päästyn tekemään hyödyllistä syvempää analyysia.

Keväällä 2020 teetetty Pohjois-Pohjanmaan kulttuuritapahtumien tunnettuus -tutkimus oli onnistunut. Tutkimuksen tulokset on käyty läpi kohdassa 4.2.1. Tutkimuksen pohjalta syntyi uusi kehittämishanke, Pohjoinen kulttuurivirta, jossa keskitytään kehittämään tapahtumatuottajien ja

kulttuuritekijöiden viestintätaitoja sekä tuomaan pohjoista kulttuuria esille laajemmin Pohjoisen kulttuurivirta -kanavan kautta.

3. Opintomatkat maakunnan ulkopuolelle: Hankkeessa järjestetään kaksi opintomatkaa maakunnan ulkopuoliseen tapahtumaan. Opintomatalla tutustutaan tapahtuman hyviin käytäntöihin ja alueen ominaispiirteisiin ja yhteistyöhön eri alojen kesken.

Hankehenkilökunta tekee kaksi opintomatkaa kansainväliseen tapahtumaverkoston tapaamiseen EU-tasolla esimerkiksi Nordic- Baltic Festival Platformissa tai European Festivals Associationin verkostoitumistapahtumissa. Opintomatkoilla etsitään hyviä käytäntöjä muista maista ja solmitaan suhteita eurooppalaisiin tapahtumaverkostoihin kansainvälisyyden lisäämiseksi tapahtuma-alalla ja tapahtumien sisällöissä. Opintomatkojen tuloksena syntyy jatkosuunnitelma kansainvälisten yhteyksien kasvattamiseksi.

Riskit toteutuksessa: Monen päivän matkalle voi olla hankala saada verkostosta osallistujia kiireisen arjen takia. Riskiä vähennetään sopimalla kohteista ja aikatauluista hyvissä ajoin verkoston kanssa. Riskiä matkan sisällön sopimattomuudesta vähennetään tutustumalla ja vertailemalla huolellisesti tutustumiskohteita etukäteen.

Lopputulokset: Opintomatka tehtiin Kirkenesiin Norjaan, jossa helmikuussa 2020 järjestettiin kulttuurifestivaali Barents Spektakel. Opintomatkaan otti osaa 14 tapahtumajärjestäjää Pohjois-Pohjanmaan alueelta. Opintomatkan tavoitteina oli:

1. Oppiminen Barents Spektakel- monikulttuurifestivaaliin tutustumisen myötä miten voi onnistuneesti järjestää kulttuurifestivaalin keskellä talvea pienellä ja etäisellä paikkakunnalla.
2. Verkostoituminen pohjoismaisten kulttuuritekijöiden ja artistien kanssa.
3. Norjan kulttuurirahoitukseen tutustuminen.
4. Rajojen yli tehtävään kulttuurivaihtoon tutustuminen ja sen merkittävyyden ymmärtäminen muun muassa kansallisten suhteiden ja kansallisen turvallisuuden edesauttajana.

Opintomatkan yhteinen ohjelma ja vierailut täyttivät hyvin opintomatkan tavoitteet. Valitettavasti syntyneitä kontakteja ei heti voitu alkaa hyödyntää koronakriisin takia, eikä muitakaan opintomatoja voitu enää järjestää.

Verkoston toimintamallin vakiintuminen: Hankkeen aikana tehdään pitkän tähtäimen suunnitelma verkoston tavoitteista, Oulun kulttuuritapahtumayhdistyksen kokoavasta roolista ja toiminnan rahoittamisesta. Hankkeen aikana sitoutetaan alueen tapahtumat, niihin liittyvät yritykset ja kunnat osallistumaan verkoston toimintaan ja osa myös taloudellisesti. Luodaan läpinäkyvä ja reilu rahoitusmalli. Hankkeen jälkeen verkoston toiminta on pysyvää ja osa normaalia tapahtuma-alan toimintaa. Sen toimivuuden takaa yhteiset tavoitteet ja taloudellinen sitoutuminen, jolla saadaan osoitettua myös henkilöresurssia verkoston käyttöön.

Riskit toteutuksessa: Toimijat eivät ole valmiita panostamaan toimintaan taloudellisesti ja pitkäjänteisesti. Riskiä vähennetään tuomalla toiminnan kulut ja hyödyt avoimesti esille ja esittämällä selkeitä vuositavoitteita vähintään viiden vuoden päähän. Tuodaan esille faktoja ja tutkimustietoa tapahtumatoimialan merkityksestä taloudelle ja maakunnan maineelle.

Lopputulokset: Koronan takia hankkeen toinen puolikas oli erittäin haastavaa aikaa ylläpitää ja laajentaa verkostoa. Kunnan, yrittäjien ja tapahtumajärjestäjien tapaamisia järjestettiin verkossa, mutta yhteistyötä oli hankala suunnitella, kun ei tiedetty, milloin tapahtumia saa taas järjestää. Koulutuksiakin jatkettiin verkossa, mutta luonnollista verkostoitumista oli sitä kautta hankala saada aikaan. Hankkeessa suunniteltu pysyvä rahoitusmalli jäi varmistumatta, sillä korona-aikana kunnat tai varsinkaan pienet tapahtumajärjestäjät eivät voineet taloudellisesti panostaa hankkeen jälkeen jäävään tarjoamaamme palveluun. Oli epäselvää, milloin tapahtumia taas voisi järjestää ja selviäisikö tapahtuma-ala koronan aiheuttamasta taloudellisesta ahdingosta.

4.3 Yhteistyökumppanit

Hankkeen yhteistyökumppaneina koulutuksissa olivat Oulun kaupungin Euroopan kestävin kulttuuripääkaupunki -hanke, Oulu2026-hanke, BusinessOulu ja Pohjoisen audiovisuaaliset ammattilaiset (Pava) ry. Lähetyksissä teimme yhteistyötä Oulaisten, Haapaveden ja Raahen kaupungin kanssa sekä Haapavesi folk ry:n kanssa. Tunnettuustutkimuksen teetimme yhteistyössä Oulun kaupungin tapahtumatuotannon sekä Arctic Pulse -hankkeen kanssa. Kalevan kanssa teimme yhteistyötä keväällä ja kesällä 2020 Yhteisöt -sivustojen puitteissa.

4.4 Tulokset ja vaikutukset

Määrälliset tulokset:

- Verkostoon liittyneet uudet tekijät: 36 tapahtumajärjestäjää ja yrittäjää Pohjois-Pohjanmaan alueelta
- Verkostotapaamisiin ja koulutuksiin osallistuneet: 297 henkilöä
- Mediaseurannat: 35 tapahtumaa
- Kävijäkyselyt: 22 tapahtumaa
- Lähetysseuranneet: Youtubessa ja Facebookissa kolmea lähetystä katsoi yhteensä 1084 ihmistä. Somen kautta lähetysten sisältö tavoitti noin 25 000 ihmistä.

Hankkeessa havaittuja alan ja alueen sekä hanketoiminnan ongelmia:

- Yrittäjät haluavat tapahtuman tuovat asiakkaita kivijalkaliikkeisiin. Tapahtumat haluavat yrittäjien tuovan pop-up liikkeitä tapahtumiin. Tapahtumajärjestäjien täytyy tehdä paketointi. Yrittäjiä on muutenkin vaikea saada osallistumaan verkostotapahtumiin ymmärrettävistä syistä, heillä on paljon muutakin tekemistä. Jos hanketyöntekijä toiselta paikkakunnalta lähestyy yrittäjiä, eivät he sitoudu ollenkaan samalla lailla kuin jos kunnan, jo heille tuttu, edustaja kutsuu heidät koolle. Tässä siis kunnan omat työntekijät ja aktiivit ovat avainasemassa.
- Pienillä paikkakunnilla on vain muutamia tapahtumajärjestäjiä kunnan lisäksi. Oma verkostotapaaminen jokaiselle paikkakunnalle oli mahdoton resurssien puolesta. Silti joillekin paikkakunnille järjestyi, jos paikkakunnan omat tekijät ovat aktiivisena ja voivat käyttää tapaamiseen rahaa, esim. Oulainen.
- Verkoston tapaamiset ja livekoulutukset järjestettiin pääasiassa Oulussa, mutta jos ne olisi järjestetty muualla, vastakkaiselta alueelta tai läheltä Oulua ei olisi osallistuttu.
- Kun korona alkoi, osat hankkeen toiminnoista, esim. live-koulutukset, verkostoitumistapahtumat, kävijäkyselyt ja opintomatkat muuttuivat mahdottomiksi tai

käyttökelvottomiksi tapahtumille. Tästä syystä hankkeen juurruttaminen tai toimintojen muuttaminen maksullisiksi oli mahdotonta hankkeen loppupäässä, kun osa tapahtumista taisteli toimeentulosta eikä jatkuvuudelle ollut taetta.

Hankkeen onnistumiset

- Ennen koronaa verkostoitumistapaamiset sekä koulutusten ohella että kunnissa toimivat hyvin. Yhteistyötä syntyi ja pienemmät ja uudemmat tapahtumajärjestäjät tunsivat saavansa vertaistukea ja oppeja suuremmilta ja kokeneimmilta tapahtumilta.
- Koronan alettua hanketoimintoja voitiin viilata ja muuttaa nopeasti. Koulutukset siirrettiin nettiin ja niiden sisällöt auttoivat tapahtumajärjestäjiä vastaamaan koronan aiheuttamiin muutoksiin. Lisäksi hanke alkoi tuottaa paikallista kulttuurielämää esille tuovia Pohjoinen kulttuurivirta -livelähetyksiä, joita tehtiin kolmelta paikkakunnalta.
- Pohjois-Pohjanmaan tapahtumien tunnettuuskysely oli hyödyllinen ja sai aikaan paljon keskustelua alan sisällä. Tutkimus oli myös ensimmäinen laatuaan ja toimii hyvin vertailukohtana, jos joku muu toimija haluaa toteuttaa samanlaisen tutkimuksen sopivan aikavälin kuluttua.

Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Tunnettuustutkimuksessa esille tulleiden kehittämiskohtien perusteella yhdistys haki ja sai rahoituksen uuteen Maaseuturahaston hankkeeseen, jossa keskitytään parantamaan tapahtumajärjestäjien viestintätaitoja koulutuksilla, tuomaan esille pohjoista kulttuuria Pohjoinen kulttuurivirta -lähetyksillä sekä edistämään kulttuurin ja matkailun yhteistyötä VisitOulun kanssa tehtävillä viestintäpiloteilla.

Verkoston loppukyselyssä toiveissa jatkohankkeille oli vahvasti esillä tarve saada päättäjät ja kunnat vakuuttamaan kulttuurin tärkeydestä ja elinvoimaa parantavasta vaikutuksesta alueelle. Tähän toivottiin sekä tutkimuksia ja dataa tapahtumien tuomista taloudellisista vaikutuksista alueelle että koulutusta vaikuttajille viestimisestä.

22.10.2021 Oulu

Pia Alatorvinen, toiminnanjohtaja
Oulun kulttuuritapahtumayhdistys ry
Y-tunnus 2378655-2